

צפרא טבא

ג'ראלד דארלי משפחתי וחיות אחרות. מאנגלית עפרה ישועה. סידרה בעריכת נתן יונתן. ספרית הפועלים.

ספרו של ג'ראלד דארל הוא ספר קלאסי שתר גומו לעברית מופיע רק עתה. הוא שייך למשפחה מצומצמת של ספרים שכמעט כל קורא ללא הבדל גיל ונטיות נהנה מהם הנאה בלתי מסוי ייגת. הנאה שהיא יותר ממושלת יפיקו מספר זה חובבי עולם החי והצומח. הספר מתאר חמש שנים שעשו הסופר ומשפחתו באי קורפו, מנקודת מבטו של הצעיר בבני המשפחה וחוקר טבע נלהב הוא ג'רלד דארל עצמו. הכתיבה רצופה הומור רענן מן הסוג המצוי בספרו של ג'רום ק. ג'רום "שלושה בסירה אחת מלבד הכלב". שכיחות הטיפוסים הנורמליים נמוכה ביותר (למעשה אפס).

"אמא נטלה את הכוס מידה של מרגו וצעדה לצד המיטה. "עכשיו בוא הנה לארי ותפסיק להיות טיפש" סגנה בזעף. "תשתה את זה מיד". השמיכות נעו וראשו הפרוע של לארי הופיע ממעמקים. הוא בהה עמומות אל אמא, ואז מצמץ לעצמו בהרהור.

"את זקנה איומה... אני בטוח שכבר ראיתי אותך קודם באיזה מקום" העיר, ולפני שאמא התאוששה מההלם כבר שקע בנינה עמוקה. מן הראוי לציין כאן שאותו לארי מוזר הוא הסופר וה"מסורר הנודע לורנס דארל, מי שעתידי היה להיות מחברו של ה"קורסט" האלכסנדרוני ו"יצירותיו הן מן המרכזיות בספרות המודרנית. בפני המתרגמת עמדו קשיים לא מעטים בבואה להעביר לעברית את משחקי הלשון המרובים שבספר ואת האנגלית המיוחדת שבפי ספירו — בעל בריתה היווני של המשפחה. מלאכתה עלתה יפה.

ראש, כתב עת לשירה. ינואר 78. מס' 1. העורך אורציון ברטנא. בית ההוצאה אגודת הסטודנטים — אוניברסיטת תל-אביב.

כתב העת "ראש" מהווה תופעה רעננה וייחודית בין יתר כתבי עת לספרות עברית המופיעים בר"א. ייחודי מבחינת אופן עריכתו התכנית וה"גרפית, והיותו מוקדש לשירה ולעניינים סביב השירה בלבד. מובן שלא כל הרעיונות הבאים בו לידי ביטוי ראשוניים ומקוריים, אך אין ספק

שכבר בחוברת הראשונה הושג שילוב מוצלח בין רעיונות טובים — חדשים כישנים. "ראש" מחולק לכמה מדורים שעיקרם שירה מקורית, שירה מתורגמת, מאמרי ביקורת בנוש"אי שירה, ראיונות עם משוררים ועוד. כל מדור כזה נושא כותרת הנגזרת מן השם ראש, כמו: "ראש זר" — מדור שירה מתורגמת, "בראש אחד עם" — ראיונות עם משוררים, וכד'. החלר קה עניינית וגם שובה את עין הקורא. תופעות אחרות ב"ראש" הראויות לתשומת לב הן ההפ"דה בין המשוררים השונים (כל משורר מופיע בעמוד או שניים משלו), עניין ההתייחסות הנוספת לשירים או לשירה בכלל על ידי המשוררים עצמם, וגיוון המשתתפים.

יש להתייחס אל "ראש" כאל כתב עת אנתולוגי המשתדל להביא לפני קוראיו מבחר רב-גוני, שונה בסגנון ואופי ממה שנעשה כיום בתחום השירה, ושאינו כוונתו לחלום את מלחמתו של זרם ספרותי כלשהו. את הדברים האלה יוכל הקורא להסיק בעצמו, הן מקריאת דברי ה"עורכים בפתח החוברת והן מעיון בשירים ובמאמרים עצמם.

הטיול. מאת מרים (מריצה) פלדש. מהונגרית אביבה בראון. ספרית שבות על שם חיים הזז לתרגומי יצירות של סופרים עולים ליד אגודת הסופרים ה"עבריים. הוצאת הקיבוץ המאוחד תשל"ח.

בראש החלק (או הפרק?) החמישי של הספר מופיעה פסקה מתוך "השחף" של צ'כוב: "לא הצורה, אם חדשה היא או ישנה היא, חשובה, העיקר הוא שהאדם יתנוב, שלא ישגיח בשום צורה, שיכתוב כיוון שאם יש לו מה לומר, הדברים זורמים מנפשו בחופשיות".

פסקה זו מאפיינת באופן הטוב ביותר את ספרה האוטוביוגרפי של מרים פלדש. הכתיבה שוטפת וחופשית, ואינה כבולה למסגרת וסדר זמנים (משום כך גם קשה לקרוא לחלקי הסיפור ה"ממספרים פרקים). מתכונת הכתיבה החופשית, האסוציאטיבית, אינה חדשה כמובן. עיקר ה"הצלחה טמון איפוא בתוכן הדברים, בכשרה של המספרת לשחזר את חייה באופן שהקורא חש בקיומה של מציאות חיה, בטרנדיה אישית, ולא ניצב בפני מוצר ספרותי מלאכותי חסר חיים. כל זאת אני אומר על אף עדות המספרת על עצמה: "אני יצור חסר חיות".

"הטיול" הוא טיולה של הסופרת הדוברת בגוף ראשון. אחרי שחוררה מבית החולים לחולי נפש היא מתחלכת בעיר לפי הוראות הרופאה שפ"לח בה, כדי להסתגל לחץ, לאוויר הפתוח. במקביל לטיול, שנועד להאריך כמה שאפשר

את הדרך הביתה, היא עוברת מסע בזמן ובמחשבה. יש בהקבלה הזאת אירוניה משום שהרופאה מצווה עליה שלא לחשוב אלא לרכז את כוחותיה "לשימת לב", ומשום שהמחשבות וזכ"רונות העבר מסתיימים ברגע שהיא נכנסת לבי"תה וכך מתחברים המקבילים בנקודת הווה. אלא שזוהי נקודת הווה ריקה, סתמית וללא פיתרון:

"אנא הגידו לאן צריך ללכת? אנא הגידו מה צריך לעשות? אנא הגידו, לאן צריך מעתה ללכת? אנא, הגידו, מה צריך מעתה וחלילה לעשות?"

אהרון אמיר, פרוזה. "יריב" חברה ל"הוצאה לאור בע"מ בשיתוף עם "הדר" הוצאת ספרים בע"מ. תל-אביב 1978.

"פרוזה" כינס אהרון אמיר כמה יצירות מתק"ר פות שונות שלוש מהן כבר הופיעו בדפוס — בחוברות "קשת" ובמוסף הספרותי של מעריב, ושתיים רואות אור לראשונה.

חוץ מהסיפור "אב" (המתפרסם כאן לראשונה) שבו אין הכרח ביהוי המספר עם הגיבור, הרי הסיפור "פרוזה" שגיבורו הוא סופר, ובדואי "הכינור והחרב" על שני חלקיו, והרשימה לזכ"ר "דנץ" (הפסל יצחק דנציגר ז"ל) — מבוססים על חוויות אוטוביוגרפיות. קיים מכנה משותף נוסף בולט לעין בין "פרוזה", "הכינור והחרב" ו"דנץ", והוא עניין הכתיבה לזכר אדם שמת.

אך יש יותר עניין בעמידה על המבדיל בין הקט"רים חללו. "פרוזה" הוא סיפור. ערכו האמנותי צנוע — אין הוא מפתיע לא מבחינת הצורה ולא מבחינת התוכן. הוא מציג יכולת כתיבה מוגבלת בחקפה, אם כי אמינה למדי. הרשימה לזכרו של יצחק דנציגר בנויה על זכ"ר

זכרות אישיים של הכותב. אופייה עיתונאי אנק"דושי במשמעויות ההיבטיות של מושגים אלו. תוך כדי הזכרונות האישיים מתגנבים גם פרטים והבזקים היסטוריים מתקופות שונות בחיי ה"ארוץ. הגדרתו של הקטע "הכינור והחרב" מעור"רת לעומת זאת מבוכה מסויימת. די אם נצטט אחדות מהתגובות שאהרון אמיר מביא בעצמו ב"עקבי כינור וחרב". י. עמרמי כותב לו: "שבת" וקראתי את ספרך האחרון "הכינור והחרב". י. ידיד אחר שלו (שאינן הוא נוקב בשמו) כותב לו: "קראתי בנישימה אחת את המסה האוטר"ביוגרפית שלך... אהרון אמיר עצמו מכנה את יצירתו זו "מגילת הספר הקטנה שקראתיה 'הכינור והחרב'".

הסיבה לקושי בשיוך "הכינור והחרב" לסוג כתיבה מוגדר (סיפור, מסה, זכרונות) היא כבר אה היסחפות בלתי מתוכננת שפקדה את הכותב במהלך הכתיבה. כפי שמציינת הדה בוש ובצדק באחת התגובות המובאות בספר, מה שהיה אמור להיות רשימה או סיפור על אליהו בית צורי (אחד משני אנשי לח"י שהתנקשו בחיי הלורד מוין בקהיר בנובמבר 1944) הפך לסיפור חייו של אהרון אמיר עצמו. השילוב בין זכרונות אישיים, זכרונות מאירועים היסטוריים ותיאורי הווה הוליד פרקים מעניינים ומרתקים בתוכנם — כמו תיאורי התגבשות התנועה הכנענית וה"דראמה של הצלבות חיי היחיד עם מאורעות ציבוריים לאומיים גדולים בתקופה שלפני קום המדינה. יחד עם אלה יש ב"הכינור והחרב" גם פרקים שאינם כתובים בטעם ושניתן היה לוותר עליהם בקל — כמו תיאור טכס ההבאה לקבר רה של אליהו חכים ואליהו בית צורי, אחרי העברת ארונותיהם ממצרים לישראל במסגרת הסכם ההפרדה.

ד. צמיד

עֵתוֹן 77

מברך את ציבור הקוראים ואת משתתפיו הקבועים ביום העצמאות ה-30 למדינת ישראל שלושים לישראל שלום

מבצע אמנותי לקוראי "עתון 77" 2 תחריטים של עודד פיינגרש

עתון 77 מציע לקוראיו ואוהדיו תחריטים של הצייר עודד פיינגרש. כל תחריט נמכר במחיר מוזל של 500 ל"י, כשמחצית הסכום ניתנת כתרומת האמן לעתון 77. התחריט יישלח בדואר רשום לכתובת המזמין. כמות הסידרה: 60 העתקים כל תחריט נייר: ARCHE 250 גרם גודל: ההדפס: 30x40 ס"מ הנייר: 53x75 ס"מ צבע: ספיה

לכ"י
עתון 77, ת.ד. 16452 תל-אביב
אבקש לרכוש תחריטים של עודד פיינגרש. מס. התחריט.....
שם ומשפחה..... כתובת.....
מצ"ב צ'ק על סך..... חתימה..... תאריך.....